UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kahdeksas jaosto)

3 päivänä toukokuuta 2018*

EU-tavaramerkki - Mitättömyysmenettely - Kolmiulotteinen EU-tavaramerkki - Lonkkaproteesin osan muoto - Lonkkaproteesin osaa esittävä EU-kuviomerkki - Vaaleanpunaisesta sävystä koostuva EU-tavaramerkki - Mitättömyyshakemusten peruuttaminen ja mitättömyysmenettelyiden päättäminen - Tavaramerkin haltijan nostama kumoamiskanne menettelyiden päättämisestä tehdyistä päätöksistä - Valituksen tutkimatta jättäminen valituslautakunnassa - Asetuksen (EY) N:o 207/2009 59 artikla (josta on tullut asetuksen (EU) 2017/1001 67 artikla)

Yhdistetyissä asioissa T-193/17, T-194/17 ja T-195/17,

CeramTec GmbH, kotipaikka Plochingen (Saksa), edustajanaan aluksi asianajajat A. Renck ja E. Nicolás Gómez, sittemmin asianajaja Renck,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO), asiamiehenään D. Hanf,

vastaajana,

joissa toisena asianosaisena EUIPO:n valituslautakunnassa käydyssä menettelyssä oli ja väliintulijana unionin yleisessä tuomioistuimessa on

C5 Medical Werks, kotipaikka Grand Junction, Colorado (Yhdysvallat), edustajanaan asianajaja S. Naumann,

ja joissa on kyse kanteista, jotka on nostettu EUIPO:n neljännen valituslautakunnan 15.2.2017 tekemistä päätöksistä (asiat R 929/2016-4, R 928/2016-4 ja R 930/2016-4), jotka liittyvät C5 Medical Werksin ja CeramTecin välisiin mitättömyysmenettelyihin,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. M. Collins sekä tuomarit R. Barents ja J. Passer (esittelevä tuomari),

kirjaaja: hallintovirkamies I. Dragan,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 27.3.2017 jätetyt kannekirjelmät,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 13.6.2017 jätetyt EUIPO:n vastineet,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 7.6.2017 jätetyt väliintulijan vastineet,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kahdeksannen jaoston puheenjohtajan 14.12.2017 tekemän päätöksen asioiden T-193/17–T-195/17 yhdistämisestä käsittelyn suullista vaihetta ja käsittelyn päätteeksi annettavaa ratkaisua varten,

ottaen huomioon 17.1.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Kantajana oleva CeramTec GmbH on seuraavien EU-tavaramerkkien haltija:

– kolmiulotteinen tavaramerkki nro 10214179, jonka väri on vaaleanpunainen Pantone 677 C:



– kuviomerkki nro 10214112, jonka väri on vaaleanpunainen Pantone 677 C:



– ja tavaramerkki nro 10214195, joka koostuu vaaleanpunaisesta väristä Pantone 677 C:

2 Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO) rekisteröi nämä tavaramerkit 20.6., 12.4., ja 26.3.2013 käytössä hankitun erottamiskyvyn perusteella EU-tavaramerkeiksi tavaroiden ja palvelujen kansainvälistä luokitusta tavaramerkkien rekisteröimistä varten koskevan, 15.6.1957 tehdyn Nizzan sopimuksen, sellaisena kuin se on tarkistettuna ja muutettuna, mukaiseen luokkaan 10 kuuluvia ja seuraavaa kuvausta vastaavia tavaroita varten: ”Keraamiset osat istutteita varten luupintojen yhdistämiseen, tekonivelet, luuvälikkeet; lonkkanivelten pallot, lonkkanivelkuopat/-kupit ja polvinivelen osat; kaikki edellä mainitut tuotteet myytäväksi istutteiden valmistajille”.

3 Väliintulijana oleva C5 Medical Werks jätti 31.1.2014 EUIPO:lle Euroopan unionin tavaramerkistä 26.2.2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 207/2009 (EUVL 2009, L 78, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna (korvattu Euroopan unionin tavaramerkistä 14.6.2017 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2017/1001 (EUVL 2017, L 154, s. 1)), nojalla mitättömyysvaatimukset kantajan tavaramerkeistä (jäljempänä riidanalaiset tavaramerkit). Nämä vaatimukset perustuivat asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan a–e alakohdassa (joista on tullut asetuksen 2017/1001 7 artiklan 1 kohdan a–e alakohta), kumpikin säännös luettuna yhdessä edellä mainitun asetuksen 52 artiklan 1 kohdan a alakohdan (josta on tullut asetuksen 2017/1001 59 artiklan 1 kohdan a alakohta) kanssa, mainittuihin perusteisiin sekä asetuksen N:o 207/2009 52 artiklan 1 kohdan b alakohdassa (josta on tullut asetuksen 2017/1001 59 artiklan 1 kohdan b alakohta) tarkoitettuun vilpilliseen mieleen.

4 Väliintulija jätti mitättömyysvaatimuksensa reaktiona kantajan riidanalaisten tavaramerkkien perusteella 11. ja 13.12.2013 Landgericht Stuttgartissa (Stuttgartin alueellinen tuomioistuin, Saksa) ja tribunal de grande instance de Paris'ssa (Pariisin alioikeus, Ranska) nostamille kahdelle tavaramerkkien loukkauskanteelle.

5 Väliintulija ilmoitti 7.4.2016 EUIPO:lle nostaneensa 15.2.2016 tribunal de grande instance de Paris'ssa nostetun loukkauskanteen johdosta vastakanteet, joissa se vaatii riidanalaisten tavaramerkkien mitättömäksi julistamista, ja peruuttavansa EUIPO:hon jättämänsä mitättömyysvaatimukset ilman, että peruuttamisella olisi vaikutusta myöhempiin oikeudenkäynteihin.

6 Mitättömyysosasto päätti 21.4.2016 asioiden käsittelyt ja velvoitti väliintulijan korvaamaan kantajalle mitättömyysmenettelystä aiheutuneet kulut.

7 Kantaja nosti 19.5.2016 mitättömyysosaston menettelyiden päättämisestä tekemistä päätöksistä kolme kannetta, joissa se esitti erityisesti, että menettelyiden päättämiseen väliintulijan luopumisen jälkeen vaaditaan sen suostumus, että peruuttaminen tapahtui menettelyn myöhäisessä vaiheessa ja että siltä oli viety mahdollisuus saada myönteinen ratkaisu riidanalaisten tavaramerkkien voimassaolosta. Lisäksi kantaja väitti, että peruuttaminen oli menettelyn väärinkäyttöä.

8 Neljäs valituslautakunta jätti 15.2.2017 asioissa R 929/2016-4, R 928/2016-4 ja R 930/2016-4 tekemillään kolmella päätöksellä (jäljempänä riidanalaiset päätökset) kantajan valitukset tutkimatta ja totesi, että 21.4.2016 tehdyt mitättömyysosaston päätökset eivät olleet kantajalle vastaisia.

9 Valituslautakunta totesi pääasiallisesti, että 21.4.2016 tehdyillä mitättömyysosaston päätöksillä ei ole mitään kielteisiä seurauksia riidanalaisten tavaramerkkien asemaan eivätkä ne ole "osapuolelle vastaisia päätöksiä", koska tavaramerkit säilyvät edelleen EUIPO:n rekisterissä ja väliintulija velvoitettiin korvaamaan kantajan kulut.

10 Valituslautakunta katsoi lisäksi, että peruuttamispyynnöt on muotoiltu menettelysääntöjen mukaisesti ja että niiden vuoksi mitättömäksi julistamista koskevat menettelyt menettävät kohteensa. Lisäksi tavaramerkin haltija ei voi vaatia asetuksen N:o 207/2009 56 artiklan 1 kohdan (josta on tullut asetuksen 2017/1001 63 artiklan 1 kohta) perusteella, että sen tavaramerkin voimassaolo vahvistetaan myönteisellä toteamuksella.

11 Sitä paitsi asetuksen N:o 207/2009 tai yhteisön tavaramerkistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 40/94 täytäntöönpanosta 13.12.1995 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2868/95 (EYVL 1995, L 303, s. 1) (joka on kumottu asetuksen N:o 207/2009 täydentämisestä ja asetusten (EY) N:o 2868/95 ja (EY) N:o 216/96 kumoamisesta 18.5.2017 annetulla komission delegoidulla asetuksella (EU) 2017/1430 (EUVL 2017, L 205, s. 1)) yksikään säännös ei tue näkemystä, jonka mukaan toisen osapuolen suorittamaan peruuttamiseen vaaditaan riidanalaisen tavaramerkin haltijan suostumus. Kantajan päinvastaiset argumentit – jotka se tuki yhtäältä teoriaan mitättömyysmenettelyn jatkumisesta sen jälkeen, kun riidanalaisesta tavaramerkistä on luovuttu, ja toisaalta sellaisten

jäsenvaltioissa yleisesti hyväksyttyjen prosessioikeuden periaatteiden soveltamiseen, joihin viitataan asetuksen N:o 207/2009 83 artiklassa (josta on tullut asetuksen 2017/1001 107 artikla) – koskevat erilaisia tilanteita, joita ei voida rinnastaa tähän tilanteeseen.

12 Valituslautakunta katsoi vielä, ettei väliintulijan mitättömyysvaatimusten esittäminen voinut olla väärinkäyttöä, koska nämä vaatimukset esitettiin ensin, ja totesi, että niiden peruuttaminen myöhemmässä vaiheessa oli vielä epätodennäköisemmin väärinkäyttöä. Valituslautakunnan mukaan asetuksen N:o 207/2009 85 artiklan 3 kohta (josta on tullut asetuksen 2017/1001 109 artiklan 4 kohta) kattaa kantajalle aiheutuneiden kulujen määrään liittyvän mahdollisen ”hankaluuden”.

Asianosaisten vaatimukset

13 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaiset päätökset

– velvoittaa EUIPO:n tai väliintulijan, mikäli se osallistuu oikeudenkäyntiin, korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

14 EUIPO vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteet

– velvoittaa kantajan korvaamaan EUIPO:n oikeudenkäyntikulut.

15 Väliintulija vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteet

– velvoittaa kantajan korvaamaan väliintulijan oikeudenkäyntikulut

– velvoittaa kantajan vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Oikeudellinen arviointi

16 Kantaja vetoaa kanteittensa tueksi kahteen kanneperusteeseen, jotka koskevat yhtäältä asetuksen N:o 207/2009 59 ja 75 artiklan (joista on tullut asetuksen N:o 2017/1001 67 ja 94 artikla) ja toisaalta asetuksen N:o 207/2009 75 ja 83 artiklan rikkomista.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 207/2009 59 ja 75 artiklan rikkomista

Ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa, joka koskee käsitteen ”päätös, joka on osapuolelle vastainen”, virheellistä tulkintaa

17 Ensimmäinen kanneperuste jakautuu kahteen osaan. Kantaja arvostelee ensimmäisessä osassa valituslautakuntaa siitä, että se on tulkinnut virheellisesti käsitettä ”päätös, joka on osapuolelle vastainen”. Valituslautakunta ei ole ottanut huomioon pääasiasta annetun lopullisen ratkaisun puuttumisesta aiheutuvia kielteisiä seurauksia; pääasiasta annettu lopullinen ratkaisu voi nimittäin sitten, kun se on oikeusvoimainen, estää esittämästä uutta mitättömyysvaatimusta asetuksen N:o 207/2009 56 artiklan 3 kohdan ja 100 artiklan 2 kohdan (joista on tullut asetuksen

2017/1001 63 artiklan 3 kohta ja 128 artiklan 2 kohta) mukaisesti. Näin ollen kantajalta on viety intressi menettelyn jatkamiseen EUIPO:ssa ja oikeusvarmuus, joka estäisi väliintulijaa nostamasta samanlaista kannetta tribunal de grande instance de Paris'ssa.

18 Kantaja vetoaa tältä osin erityisesti 24.3.2011 annettuun tuomioon Ferrero v. SMHV (C-552/09 P, EU:C:2011:177, 39–44 kohta), jossa unionin tuomioistuin myönsi, että muut kielteiset seuraukset, jotka aiheutuivat pääasiasta annetun lopullisen ratkaisun puuttumisesta sen jälkeen kun tavaramerkistä oli luovuttu, olivat merkityksellisiä arvioitaessa kantajalla olevaa intressiä jatkaa menettelyä.

19 EUIPO ja väliintulija kiistävät kantajan väitteet.

20 Asetuksen N:o 207/2009 59 artiklan ensimmäisessä virkkeessä säädetään, että "päätökseen johtaneen menettelyn osapuoli, jolle päätös on vastainen, voi hakea muutosta tähän päätökseen".

21 Tästä säännöksestä käy ilmi, että kun päätös ei ole osapuolelle vastainen, viimeksi mainittu ei voi tehdä päätöksestä valitusta valituslautakunnalle.

22 Lisäksi vakiintuneesta oikeuskäytännöstä seuraa, että kantajalla on oltava intressi saada riidanalainen toimi kumotuksi (tuomio 14.9.1995, Antillean Rice Mills ym., v. komissio, T-480/93 ja T-483/93, EU:T:1995:162, 59 kohta ja tuomio 16.9.2004, Metro-Goldwyn-Mayer Lion v. SMHV – Moser Grupo Media (Moser Grupo Media), T-342/02, EU:T:2004:268, 44 kohta). Tällainen intressi on olemassa ainoastaan silloin, kun toimen kumoamisella voi itsessään olla oikeusvaikutuksia (ks. vastaavasti tuomio 24.6.1986, AKZO Chemie ja AKZO Chemie UK v. komissio, 53/85, EU:C:1986:256, 21 kohta).

23 Valituslautakunta on katsonut riidanalaisten päätösten 12 ja 14 kohdassa perustellusti, että kantajalle ei ollut aiheutunut haittaa mitättömyysosaston päätöksistä, joilla mitättömyysmenettelyt päätettiin, koska riidanalaiset tavaramerkit säilyivät edelleen EUIPO:n rekisterissä. Valituslautakunta on myös aivan oikein todennut, että asiat olivat jääneet vaille kohdetta mitättömyysvaatimusten peruuttamisen seurauksena, eikä näiden vaatimusten nimenomainen hylkääminen näin ollen ollut enää tarpeen.

24 Kantaja arvostelee valituslautakuntaa kuitenkin siitä, ettei tämä ottanut huomioon menettelyiden päättämisestä väistämättä aiheutuvia "muita kielteisiä seurauksia". Kantaja väittää nimittäin saaneensa vähemmän kuin oli vaatinut vaatimuksissaan, koska ainoastaan pääasiasta annetun lopullisen ratkaisun avulla olisi voitu varmistaa, että sama osapuoli ei esitä samasta tavaramerkistä samojen perusteiden perusteella toista mitättömyysvaatimusta tribunal de grande instance de Paris'ssa.

25 Kantaja perustaa päättelynsä teoriaan mitättömyysmenettelyn jatkumisesta sen jälkeen, kun riidanalaisesta tavaramerkistä on luovuttu, sellaisena kuin tämä teoria ilmenee 24.3.2011 annetusta tuomiosta Ferrero v. SMHV (C-552/09 P, EU:C:2011:177, 39–44 kohta).

26 Tätä oikeuskäytäntöä ei kuitenkaan voida soveltaa nyt käsiteltävässä asiassa, kuten valituslautakunta on perustellusti todennut riidanalaisten päätösten 19 kohdassa.

27 Nimittäin toisin kuin nyt käsiteltävissä asioissa 24.3.2011 annettu tuomio Ferrero v. SMHV (C-552/09 P, EU:C:2011:177) koski mitättömyysvaatimuksen esittäjän eikä riidanalaisen tavaramerkin haltijan menettelyllistä asemaa. Kuten EUIPO on todennut aivan oikein, tuo asia koski riidanalaisen tavaramerkin eikä mitättömyysvaatimuksen peruuttamista.

28 Lisäksi on huomattava, että 24.3.2011 annettuun tuomioon Ferrero v. SMHV (C-552/09 P, EU:C:2011:177) johtaneessa asiassa riidanalaisesta tavaramerkistä luopuminen ei sellaisenaan riittänyt viemään täysin kohdetta kantajan muutoksenhaulta ja tämä säilytti oikeussuojan tarpeensa sekä valituksenalaisen tuomion että riidanalaisen päätöksen kumoamiseen, koska luopumisen ja mitättömäksi julistamisen vaikutukset eivät ole samat. EU-tavaramerkin, josta on luovuttu, vaikutukset lakkaavat nimittäin vasta luopumisen rekisteröimisestä alkaen, kun taas mitättömäksi julistetulla

EU-tavaramerkillä ei yhteisön tavaramerkistä 20.12.1993 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 40/94 (EYVL 1994, L 11, s. 1) 54 artiklan 2 kohdan (josta on tullut asetuksen N:o 207/2009 55 artiklan 2 kohta, josta on tullut asetuksen 2017/1001 62 artiklan 2 kohta) säännösten mukaisesti katsota alun perin olleen minkäänlaisia vaikutuksia. Näin ollen muutoksenhaku pystyi tuottamaan jotakin etua kantajalle (tuomio 24.3.2011, Ferrero v. SMHV, C-552/09 P, EU:C:2011:177, 42–44 kohta).

29 Jos kantaja olisi saanut mitättömyysvaatimukset nyt käsiteltävässä asiassa hylättyä, tällä ei olisi ollut mitään oikeudellisia seurauksia riidanalaisten tavaramerkkien asemaan, koska riidanalaiset tavaramerkit olisivat säilyneet edelleen EUIPO:n rekisterissä, jossa ne ovat olleet niiden rekisteröintipäivästä lähtien.

30 On lisäksi selvää, että kantaja on tulkinnut virheellisesti 24.3.2011 annettua tuomiota Ferrero v. SMHV (C-552/09 P, EU:C:2011:177) väittäessään, että unionin tuomioistuin katsoi tuossa asiassa, että pääasiasta annetun lopullisen ratkaisun puuttumisesta aiheutuvat ”muut kielteiset seuraukset” ovat merkityksellisiä arvioitaessa oikeussuojan tarvetta menettelyn jatkamiseen. Unionin tuomioistuin totesi nimittäin ainoastaan – kuten edellä olevasta 28 kohdasta käy ilmi –, että mitättömäksi julistetulla tavaramerkillä ei asetuksen N:o 40/94 54 artiklan 2 kohdan säännösten mukaisesti katsota alun perin olleen minkäänlaisia vaikutuksia, mihin liittyvät kaikki tällaisen mitättömyyden oikeudelliset seuraukset.

31 Näin ollen kantajan päättely, jonka mukaan sillä olisi intressi jatkaa mitättömyysmenettelyjä kansallisissa tuomioistuimissa vireillä olevien rinnakkaisten oikeudenkäyntien takia, kaatuu vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön, jonka mukaan intressin saada riidanalainen toimi kumotuksi on oltava jo syntynyt ja olemassa (ks. tuomio 17.9.1992, NBV ja NVB v. komissio, T-138/89, EU:T:1992:95, 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja sitä on arvioitava sillä hetkellä, kun kanne on nostettu (tuomio 16.12.1963, Forges de Clabecq v. korkea viranomainen, 14/63, EU:C:1963:60, s. 748 ja tuomio 25.3.2015, Evropaïki Dynamiki v. EASA, T-297/09, ei julkaistu, EU:T:2015:184, 41 kohta). Jos oikeussuojan tarve, johon kantaja vetoaa, liittyy tulevaan oikeudelliseen tilanteeseen, sen on näytettävä toteen, että vaikutus tähän tulevaan tilanteeseen on jo nyt varma. Näin ollen kantaja ei voi vedota tuleviin ja epävarmoihin tilanteisiin perustellakseen tarvettaan saada kumottua riidanalainen toimi (ks. vastaavasti tuomio 17.9.1992, NBV ja NVB v. komissio, T-138/89, EU:T:1992:95, 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

32 Mitättömyysosaston 21.4.2016 tekemien päätösten kumoaminen ei nimittäin olisi välttämättä johtanut myönteisen asiaratkaisun antamiseen riidanalaisten tavaramerkkien voimassaolosta, joten intressi, johon kantaja vetoaa, koskee tulevaa ja epävarmaa tilannetta.

33 Edellä olevan näkemyksen mukaan – kuten valituslautakunta on todennut aivan oikein riidanalaisten päätösten 15 kohdassa – kysymystä siitä, onko päätös kantajalle vastainen, on arvioitava kyseiseen menettelyyn nähden eikä verrattuna muihin menettelyihin tai yhdessä muiden menettelyiden kanssa. Näin ollen on hyväksyttävä valituslautakunnan päättely, jonka mukaan muiden oikeudenkäyntien vireillä olemisella EU-tavaramerkkejä käsittelevissä tuomioistuimissa ei ole vaikutusta valituslautakunnalle tehtyjen valitusten tutkittavaksi ottamisen edellytyksiin.

34 Näin ollen ei ole tarpeen ottaa kantaa kantajan argumenttiin, jonka mukaan mitättömyysvaatimusten peruuttamisella ei olisi oikeusvoimaa tribunal de grande instance de Paris’ssa käytävissä oikeudenkäynneissä. Kuten nimittäin EUIPO on todennut, valituslautakunnan huomiot oikeusvoimaa koskevasta teoriasta esitettiin täydentävinä eikä niillä ole vaikutusta riidanalaisten päätösten laillisuuteen.

35 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että valituslautakunta ei ole tehnyt oikeudellista virhettä todetessaan, että mitättömyysosaston päätökset eivät olleet kantajalle vastaisia asetuksen N:o 207/2009 59 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

36 Näin ollen ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

Ensimmäisen kanneperusteen toinen osa, joka koskee riittämättömiä perusteluita

37 Kantaja kysyy kannekirjelmien 54 kohdassa, viittasiko valituslautakunta todella asetuksen N:o 207/2009 59 artiklan, jossa käytetään käsitettä ”adversely affected” (vastainen), mukaiseen tutkittavaksi ottamista koskevaan edellytykseen, vaikka se viittasi useaan kertaan ilmaisuun ”negatively affected” (vaikuttaa kielteisesti).

38 Lisäksi kantaja arvostelee valituslautakuntaa siitä, ettei tämä ole arvioinut riittävällä tavalla argumentteja, jotka koskevat lopullisten asiaratkaisujen puuttumisesta aiheutuvia kielteisiä seurauksia.

39 EUIPO ja väliintulija kiistävät nämä väitteet.

40 On palautettava mieleen, että asetuksen N:o 207/2009 75 artiklassa säädetään EUIPO:n velvollisuudesta perustella päätöksensä. Oikeuskäytännön mukaan tällä perusteluvelvollisuudella on sama laajuus kuin SEUT 296 artiklasta johtuvalla perusteluvelvollisuudella, jonka mukaan toimen antajan perustelujen on ilmettävä selvästi ja yksiselitteisesti, ja niiden kahtena tavoitteena on mahdollistaa yhtäältä se, että asianosaiset saavat niiden avulla selville toteutetun toimen perusteet, jotta ne voivat puolustaa oikeuksiaan, ja toisaalta se, että unionin tuomioistuin voi valvoa päätöksen laillisuutta (ks. tuomio 6.9.2012, Storck v. SMHV, C-96/11 P, ei julkaistu, EU:C:2012:537, 86 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 2.4.2009, Zuffa v. SMHV (ULTIMATE FIGHTING CHAMPIONSHIP), T-118/06, EU:T:2009:100, 19 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

41 Näin oli tässä asiassa. Riidanalaisten päätösten 12–16 kohdasta sekä niiden otsikosta, joka on ”Appellant not adversely affected”, käy nimittäin ilmi, että valituslautakunta on käyttänyt ilmaisua ”negatively affected” selittämään käsitettä päätös, joka on osapuolelle vastainen. Koska kantaja pystyi rakentamaan tätä käsitettä koskevan päättelynsä erityisesti kannekirjelmiensä A osassa, on selvää, että kantaja on ymmärtänyt valituslautakunnan riidanalaisissa päätöksissä siitä esittämät perusteet.

42 Kantaja ei sitä paitsi voi moittia valituslautakuntaa siitä, että tämä olisi perustellut riidanalaiset päätökset riittämättömästi lopullisen asiaratkaisun puuttumisen oikeudellisten seurausten osalta, koska nyt käsiteltävässä asiassa ei voida soveltaa teoriaa mitättömyysmenettelyn jatkumisesta sen jälkeen, kun riidanalaisesta tavaramerkistä on luovuttu, sellaisena kuin tämä teoria ilmenee oikeuskäytännöstä (tuomio 24.3.2011, Ferrero v. SMHV, C-552/09 P, EU:C:2011:177).

43 Tästä seuraa, että valituskunnan esittämien perusteiden avulla kantaja pystyi ymmärtämään riidanalaisten päätösten perusteena olevat syyt ja unionin yleinen tuomioistuin pystyi valvomaan valituslautakunnan tältä osin tekemän arvioinnin perusteltavuutta.

44 Ensimmäisen kanneperusteen toinen osa ja näin ollen ensimmäinen kanneperuste kokonaisuudessaan on hylättävä.

Toinen kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 207/2009 75 ja 83 artiklan rikkomista

Toisen kanneperusteen ensimmäinen osa, joka koskee käsitteen jäsenvaltioissa yleisesti hyväksytyt prosessioikeuden periaatteet virheellistä tulkintaa

45 Toinen kanneperuste jakautuu kahteen osaan. Kantaja esittää ensimmäisessä osassa, että valituslautakunta on tulkinnut virheellisesti asetuksen N:o 207/2009 83 artiklassa tarkoitettua käsitettä ”prosessioikeuden periaatteet”.

46 Kantaja tukeutuu tähän artiklaan ja väittää, että koska asetuksesta N:o 207/2009 puuttuvat mitättömyysvaatimuksen yksipuolista peruuttamista koskevat säännökset, on sovellettava jäsenvaltioissa yleisesti hyväksyttyä periaatetta, jonka nojalla mitättömyysvaatimuksen käsittelyä ei voida saattaa päätökseen ilman riidanalaisen tavaramerkin haltijan suostumusta siitä riippumatta, mikä menettelyn vaihe on menossa.

47 Valituslautakunta teki virheen hylätessään asetuksen N:o 207/2009 83 artiklan soveltamisen pelkästään siitä syystä, ettei kansallisissa tavaramerkkivirastoissa käytävistä mitättömyysmenettelyistä ole säädetty tietyissä unionin jäsenvaltiossa ja ettei tuomioistuinmenettelyissä sovellettavia periaatteita voida soveltaa valituslautakunnassa käytäviin menettelyihin.

48 Joka tapauksessa riidanalaisen tavaramerkin haltijan suostumusta vaaditaan aina silloin, kun peruuttaminen tapahtuu menettelyn myöhäisessä vaiheessa, jotta voidaan varmistaa, ettei luopuva osapuoli käytä menettelyn päättämistä väärin.

49 EUIPO ja väliintulija kiistävät kantajan väitteet.

50 Asetuksen N:o 207/2009 83 artiklassa säädetään, että jos tässä asetuksessa, täytäntöönpanoasetuksessa, maksuja koskevassa asetuksessa tai valituslautakuntien menettelyasetuksessa ei säädetä menettelystä, EUIPO ottaa huomioon jäsenvaltioissa asiassa yleisesti hyväksytyt periaatteet. Tätä säännöstä sovelletaan ainoastaan silloin kun menettelysäännöksissä tai -määräyksissä on aukko tai ne ovat monimerkityksisiä (tuomio 3.12.2009, Iranian Tobacco v. SMHV – AD Bulgartabac (Bahman), T-223/08, ei julkaistu, EU:T:2009:481, 26 kohta ja tuomio 13.9.2010, Travel Service v. SMHV – Eurowings Luftverkehrs (smartWings), T-72/08, ei julkaistu, EU:T:2010:395,76 kohta.

51 On selvää, että nyt käsiteltävässä asiassa on olemassa menettelysäännöksiä, jotka kattavat tämä asian. Valituslautakunta on nimittäin perustellusti viitannut riidanalaisten päätösten 18 kohdassa asetuksen N:o 207/2009 85 artiklan 3 kohtaan, jossa nimenomaan käsitellään mitättömyysvaatimuksen peruuttamisen seurauksia. Tässä artiklassa säädetään, että osapuoli, joka keskeyttää menettelyn peruuttamalla mitättömyyttä koskevan vaatimuksen, vastaa toisen osapuolen maksuista sekä kuluista. Kuten EUIPO on aivan oikein todennut, looginen syy tämän päätöksen olemassaololle voi olla ainoastaan se, että lainsäätäjän tahtona oli tehdä mitättömyysvaatimuksen peruuttamisesta luonteeltaan yksipuolinen toimi.

52 Lisäksi valituslautakunnassa käytävien menettelyiden osapuolille annetuista käytännön ohjeista 16.6.2009 tehdyssä valituslautakuntien puheenjohtajiston päätöksessä 2009-1 ei määrätä mitättömyysvaatimuksen peruuttamista koskevasta rajoituksesta, vaan II osastossa ”Valituksen tutkittavaksi ottaminen» olevan jaoston 1 ”Peruuttaminen” 3 kohdassa todetaan vain, että osapuolet voivat peruuttaa ”menettämis- ja mitätöintivaatimuksensa”.

53 Vaikka näihin käytännön ohjeisiin ei nimenomaisesti viitata asetuksen N:o 207/2009 83 artiklassa, ne on annettu valituslautakuntien menettelyasetuksen nojalla, johon viitataan asetuksen N:o 207/2009 83 kohdassa. Lisäksi unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä viitataan osapuolille annettuihin käytännön ohjeisiin tavaramerkkiä koskevan asian yhteydessä samalla tavalla kuin asetukseen N:o 207/2009 ja sen täytäntöönpanoasetukseen (ks. vastaavasti määräys 30.1.2014, Fercal v. SMHV, C-324/13 P, ei julkaistu, EU:C:2014:60, 11 kohta).

54 Kantaja ei voi tästä syystä vedota valituslautakunnassa erilaisiin mitättömyysvaatimuksen peruuttamista koskeviin kansallisen oikeuden säännöksiin ja samaan aikaan olla välittämättä osapuolille annetuista käytännön ohjeista, joita osapuolia pyydetään ”noudattamaan huolellisesti menettelyn asiamukaisen kulun turvaamiseksi” kyseisten ohjeiden 2 kohdan mukaisesti.

55 EU-tavaramerkkien tutkinnasta annettujen ohjeiden osassa D ”Menettäminen ja mitätöinti” olevassa jaksossa 1 ”Menettämistä ja mitätöintiä koskevat menettelyt” olevassa 7.3.2 kohdassa todetaan nimenomaisesti, että hakija voi peruuttaa menettämis- tai mitätöintivaatimuksensa missä tahansa menettelyn vaiheessa ja että EUIPO ilmoittaa tavaramerkin haltijalle peruuttamisesta, päättää menettelyn ja tekee päätöksen kuluista.

56 Vaikka nämä käytännön ohjeet eivät olekaan oikeudellisesti sitovia toimia, EUIPO:n pääjohtajan näiden ohjeiden antamisesta 1.2.2017 tekemä päätös nro EX-16-7 on myös annettu asetuksen N:o 207/2009, nimittäin sen 128 artiklan 4 kohdan a alakohdan (josta on tullut asetuksen 2017/1001 157 artiklan 4 kohdan a alakohta) mukaisen oikeusperustan nojalla.

57 Tästä seuraa, että vastaus kantajan tässä asiassa esittämässä argumentaatiossa esiintuomaan kysymykseen löytyy sovellettavista menettelysäännöksistä ja -määräyksistä, joten asetuksen N:o 207/2009 83 artiklaa ei voida soveltaa.

58 Vaikka oletettaisiin, että asetuksen N:o 207/2009 83 artiklaa voitaisiin soveltaa, on epäiltävä sitä, voidaanko ”asiassa yleisesti hyväksytyt periaatteet” johtaa siviiliprosessia koskevista kansallisista säännöksistä ja oikeuskäytännöstä, koska valituslautakunnat ovat niitä ja niiden jäseniä koskevista puolueettomuustakeista huolimatta kuitenkin EUIPO:n elimiä eivätkä tuomioistuimia (tuomio 8.3.2012, Arrieta D. Gross v. SMHV – International Biocentric Foundation ym. (BIODANZA), T-298/10, ei julkaistu, EU:T:2012:113, 105 kohta).

59 Siitä kantajan väitteestä, jonka mukaan väliintulija käytti menettelyä väärin peruuttamalla mitättömyysvaatimukset menettelyn myöhäisessä vaiheessa sen jälkeen, kun se oli nostanut vastakanteet tribunal de grande instance de Paris’ssa, on esitettävä seuraavaa.

60 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että asetuksen N:o 207/2009 56 artiklan 1 kohdan a alakohdan (josta on tullut asetuksen 2017/1001 63 artiklan 1 kohdan a alakohta) mukaan ehdottomaan mitättömyysperusteeseen perustuva mitättömyysvaatimus ei edellytä, että vaatimuksen esittäjä osoittaa oikeussuojan tarpeen olemassaolon, koska rekisteröinnin ehdottomien hylkäysperusteiden tarkoituksena on suojata näiden perusteiden taustalla olevaa yleistä etua. Koska EUIPO:n on arvioinnissaan otettava huomioon yksinomaan asetuksen
N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdan ja 56 artiklan 1 kohdan a alakohdan taustalla olevat yleiset edut, mitättömyysvaatimuksen esittäjän mahdollisella tai todellisella taloudellisella intressillä ei ole merkitystä, eikä kyse voi näin ollen olla mitättömyysvaatimuksen esittäjän harjoittamasta ”oikeuden väärinkäytöstä”. Tästä seuraa, ettei kysymyksellä oikeuden väärinkäytöstä ole merkitystä asetuksen N:o 207/2009 56 artiklan 1 kohdan a alakohtaan perustuvassa mitättömyysmenettelyssä (määräys 19.6.2014, Donaldson Filtration Deutschland v. ultra air, C-450/13 P, EU:C:2014:2016, 39, 42 ja 46 kohta).

61 Sitä suuremmalla syyllä sitä, että väliintulija peruutti mitättömyysvaatimukset, ei voida katsoa aikomukseksi ”väärinkäyttää järjestelmää”, kuten kantaja väittää.

62 Joka tapauksessa siitä, että väliintulija peruutti mitättömyysvaatimukset, ei aiheudu oikeudellista seurausta kantajalle, joka pysyy edelleen riidanalaisten tavaramerkkien haltijana. Kantaja ei nimittäin voi vaatia rekisteröidyille tavaramerkeille vahvempaa suojaa.

63 Lopuksi on todettava, että kantaja ei ole esittänyt kirjelmissään tai istunnon aikana yhtään vakuuttavaa todistetta, jonka perusteella voitaisiin osoittaa, että siihen kohdistuu oikeuden väärinkäyttö.

64 Edellä olevan perusteella toisen kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä perusteettomana.

Toisen kanneperusteen toinen osa, joka koskee kansallisten säännösten riittämätöntä huomioonottamista

65 Kantaja arvostelee toisen kanneperusteen toisessa osassa valituslautakuntaa siitä, että tämä on tutkinut pelkästään viidessä jäsenvaltiossa sovellettavat menettelysäännökset mainitsematta kantajan muiden jäsenvaltioiden osalta esittämiä todisteita, joilla se osoittaa, että periaate, jonka mukaan tavaramerkin ”mitättömyyskannetta” ei voida peruuttaa yksipuolisesti tietyissä olosuhteissa, on jäsenvaltioissa yleisesti hyväksytty prosessioikeuden periaate. Lisäksi valituslautakunta ei ole täsmentänyt syitä, joiden johdosta tuomioistuinmenettelyt ja virastoissa käytävät menettelyt eivät olisi toisiinsa rinnastettavia.

66 Valituslautakunta ei ole näin ollen perustellut asianmukaisesti päätöstään, analysoinut eri jäsenvaltioissa sovellettavien kansallisten säännösten sanamuotoja ja soveltamisalaa eikä käyttänyt tarkistusvaltaansa.

67 Koska asetuksen N:o 207/2009 83 artiklaa ei voida soveltaa nyt käsiteltävässä asiassa, kantajan argumentit, jotka koskevat kansallisten säännösten riittämätöntä huomionottamista, ovat tehottomia.

68 Edellä olevan perusteella toisen kanneperusteen toinen osa ja näin ollen koko toinen kanneperuste sekä kanteet kokonaisuudessaan on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

69 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

70 Koska kantaja on hävinnyt asian ja EUIPO ja väliintulija ovat vaatineet oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, kantaja on velvoitettava korvaamaan niiden oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto)

on ratkaissut asiat seuraavasti:

1) Kanteet hylätään.

2) CeramTec GmbH vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston (EUIPO) ja C5 Medical Werksin oikeudenkäyntikulut.

Collins Barents Passer

Julistettiin Luxemburgissa 3 päivänä toukokuuta 2018.

Allekirjoitukset